

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Poetyka i historia kina dokumentalnego		8.0.12981	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filmu i Mediów			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Krzysztof Kornacki, profesor uczelni; dr Marcin Borchardt; dr Grażyna Świętochowska; prof. dr hab. Mirosław Przyłipiak; prof. dr hab. Jerzy Szytak; dr hab. Paweł Sitkiewicz, profesor uczelni; dr hab. Sebastian Konefał, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - czytanie lektur i oglądanie filmów;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		5 godzin - przygotowanie do kolokwium.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		• obecności (30%),	
		• pisemnego lub ustnego kolokwium (70%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	kolokwium	wypowiedzi w konwersatoryjnej części wykładu	dyskusja w konwersatoryjnej części wykładu
	Wiedza		
K_W01	+	+	+
K_W02	+	+	+
K_W03	+	+	+
	Umiejętności		
K_U06	+		
K_U17	+	+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K02	+	+	+
K_K05	+		
K_K06	+		
K_K09	+		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Zapoznanie z podstawowymi pojęciami i definicjami związanymi z dokumentalizmem. Zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami z historii kina dokumentalnego w ich relacji do społecznego-kulturowego kontekstu powstania danego nurtu, kierunku czy zagadnienia. Przedstawienie współczesnej kondycji filmów dokumentalnych. Najważniejsze zagadnienia estetyki kina dokumentalnego.

Treści programowe

Definiowanie dokumentalizmu. Rodzaje audiowizualnych przekazów niefikcyjnych. Różne definicje kina dokumentalnego. Definicja normatywna dokumentalizmu M. Przyłipiaka. Modele (typy) filmu dokumentalnego: perswazyjny, artystyczny, obserwacyjny i in. Kino dokumentalne a kino eksperymentalne. Kino dokumentalne a kino etnograficzne. Kino dokumentalne a kino oświatowe. Podstawowe metody twórczości dokumentalnej. Problem inscenizacji w kinie dokumentalnym. Najważniejsze gatunki kina dokumentalnego. Początki kina dokumentalnego. Robert Flaherty. W kręgu propagandowej awangardy: Dżiga Wiertow. W kręgu awangardy: symfonie miejskie. John Grierson i brytyjska szkoła dokumentu. Kino propagandowe lat 30-tych: Leni Riefenstahl. Film dokumentalny na wojennej ścieżce: angielska, amerykańska i niemiecka propaganda wojenna. Free Cinema. Cinéma vérité. Kino bezpośrednie. Dokument osobisty. Dokument kreatywny i animowany.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- M. Przyłipiak, Poetyka kina dokumentalnego, Gdańsk-Słupsk 2004.
- Metody dokumentalne w filmie, pod red. D. Rode i M. Pieńkowskiego, Łódź 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- M. Przyłipiak, Kino bezpośrednie 1960–1963, Gdańsk 2007.
- S. C. Bernard, Film dokumentalny: Kreatywne opowiadanie, Warszawa 2011.
- D. Bordwell, K. Thompson, Film Art. Sztuka Filmowa. Wprowadzenie, Warszawa 2010, rozdz. Film dokumentalny.
- Klucze do rzeczywistości: Szkice i rozmowy o polskim filmie dokumentalnym po roku 1989, red. Małgorzata Hendrykowska, Poznań 2005.
- L. Zonn, O montażu w filmie dokumentalnym, Warszawa 1986.
- Jacek Bławut, Bohater w filmie dokumentalnym, Łódź 2010.
- S. Bruzzi, New Documentary: A Critical Introduction, London 2000.
- Dokument filmowy i telewizyjny, red. Maciej Szczurowski, Toruń 2004.
- Herzog. Przewodnik Krytyki Politycznej, red. Agnieszka Wiśniewska, Julian Kutyła, Warszawa 2010.
- M. Jazdon, Kino dokumentalne Kazimierza Karabasza, Poznań 2009.
- K. Karabasz, Bez fikcji: Z notatek filmowego dokumentalisty, Warszawa 1985.
- A. Kołodyński, Tropami filmowej prawdy, Warszawa 1981.
- Polskie kino dokumentalne 1989–2009: Historia polityczna, red. Agnieszka Wiśniewska, Warszawa 2011.
- M. Salska-Kaca, Człowiek, słowo, świat w filmie dokumentalnym, Łódź 1995.
- M. Salska-Kaca, Film dokumentalny w Niemczech Zachodnich po 1960, Łódź 1989.
- M. Salska-Kaca, Słowo w filmie dokumentalnym: Z problemów semantycznych wypowiedzi słownej w filmie, Łódź 1992.

- B. Stolarska, Polski film dokumentalny 1945–1980, Łódź 1983.
- W. Godzic, Telewizja jako kultura, Rabid: Kraków 1999.
- K. Żyto, Mezalians. Co stało się z dokumentem w ponowoczesnym świecie? [w:] (Nie)obecne granice: Szkice o obliczach transgresji, red. Katarzyna Kuropatwa, Dagmara Rode, Kraków 2003.
- „Kwartalnik Filmowy” 1998, nr 24 (nr tematyczny o filmie dokumentalnym).
- Encyclopedia of the documentary film, red. I. Aitken, t. 1 -3, Nowy Jork, Londyn. 2006.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W02; K_W03
K_U06; K_U17
K_K02; K_K05; K_K06; K_K09

Wiedza

K_W01; K_W02; K_W03

Student:

- ma zaawansowaną wiedzę o historii i współczesnej kondycji kina dokumentalnego (K_W01; K_W03);
- zna teorię i poetykę kina dokumentalnego (K_W01);
- potrafi powiązać najważniejsze zagadnienia z zakresu teorii kina dokumentalnego z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza nauk społecznych (K_W02).

Umiejętności

K_U06; K_U17

Student:

- potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje, krytycznie czytać teksty teoretyczne oraz opracowania historyczne zarówno o poszczególnych filmach, jak i zjawiskach z historii i współczesności kina dokumentalnego z wykorzystaniem źródeł mówionych, pisanych i (audio)wizualnych (K_U06);
- potrafi komunikować się ze specjalistami z zakresu kina dokumentalnego oraz jego twórcami (K_U17).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02; K_K05; K_K06; K_K09

Student:

- zapoznając się z najważniejszymi dziełami kina dokumentalnego, jest gotowy, by modyfikować wiedzę i światopogląd (K_K02);
- jest gotowy, by przełożyć zdobytą wiedzę teoretyczną i historyczną na praktyczne przygotowanie do przyszłej realizacji filmu dokumentalnego w ramach zajęć (K_K05; K_K06);
- jest gotowy, by czerpać z filmów dokumentalnych wiedzę nt. przeszłości kraju, regionu i Europy i jest otwarty na interkulturowy dialog (K_K09).

Kontakt

krzysztof.kornacki@ug.edu.pl